

Ο ΠΑΤΗΡ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ

[Μυθιστορία Λ. Αλεξάνδρου. — Μετάφρασης Π. Ι. Φέργυπου].

Συνέγεια της σελ. 332.

Τοιούτος λοιπὸν ἡτο ὁ ὑπολογικὸς τοῦ πυροβολικοῦ, ὅστις τὸ Σάββατον τῆς 28 Μαΐου τοῦ 1881, περὶ ὥραν 5 μ.μ. κατέβη ἀπὸ τοῦ ἵππου πρὸ τῆς πύλης τοῦ πρεσβυτερίου. Εἰσῆλθεν εἰς τὴν αὐλὴν παρακολουθούμενος ὑπὸ τοῦ ἵππου του, ὅστις μόνος ἐπορεύθη καὶ ἐστάθη ὑπὸ μικρὸν τι ὑπόστεγον ἐν τῇ αὐλῇ. Ἡ Παυλίνα ἡτο πρὸ τοῦ παραθύρου τοῦ μαγειρείου ἐν τῷ ἴσογκιῳ ... Οἱ Ἰωάννης ἐλθών πρὸς αὐτὴν τὴν ἡσπάσθη ἐξ ὅλης καρδίας εἰς ἀμφοτέρας τὰς παρειάς.

— Καλὴ μέρα, Παυλίνα μου, τί μου κάμνεις;

— Καλά, πολὺ καλά . . . τὸ φαγητόν σου πολεμῶ νὰ ἔτοιμός σω. Καὶ θέλεις νὰ μάθης τι θά σου ἔχωμε; Σούπα μὲ πατάτες, ψητὸ ἄρνακί, καὶ αὐγά μὲ τὸ γάλα . . .

— Αξιόλογα! Τρελαίνομαι δι' ὅλα αὐτὰ καὶ εἴμαι ψόφιος τῆς πείνας.

— Καὶ σαλάτα, κύτταξε! τὴν ἐλησμόνησα, μάλιστα τώρα δὰ θά μου βουθίσης νὰ την βγάλωμε τὴ σαλάτα. Θὰ φάμε 'ς τὰς ἔξημισυ ἀκριβῶς, διότι 'ς τὰς ἐπτάμισυ ὁ ἄγιος ἐφημέριος ἔχει νὰ διαβάσῃ τὴν ἀκολουθία του.

— Καὶ ποῦ εἶν' ὁ νοννός μου;

— Εἰς τὸν κῆπον. . . Εἶνε πολὺ λυπημένος ὁ ἄγιος ἐφημέριος, ἔνεκα τῶν χθεσινῶν. . . ξέρετε ἐπούλησαν τὰ κτήματα. . .

— Μάλιστα, 'ξεύρω, 'ξεύρω. . .

— Θὰ δώσῃ λιγάκι ὁ νοῦς του ὅταν σε ἰδῃ . . . Δὲν εἰζεύρεις πόσον εὔχαριστεῖται ὅταν εἰσαι ἐδῶ! Πρόσεχε! . . . ὁ Λουλού θὰ φάγη τῆς τριανταφυλλιές. . . πῶς εἶνε ἀναμμένος, ὁ καύμένος ὁ Λουλοῦ!

— Εκαμπα μεγάλο γύρο 'ς τὸ δάσος καὶ ἐτρέχα.

Καὶ συνέλαβεν ὁ Ἰωάννης τὸν ἵππον κατευθυνόμενον πρὸς τὰς ἀναρριχώμενας ῥόδας, ἀφήρετε τὸν χαλινὸν καὶ τὸ ἐφίππιον καὶ τὸν ἔδεσσεν ὑπὸ τὸ ὑπόστεγον ἐκτείνας δὲ τὴν χειρά καὶ λαβών μεγάλην δεσμίδα ἀχύρων ἔτριψε δι' αὐτῆς τὸ σῶμα τοῦ ἵππου, καὶ εἰσελθὼν ἐπειτα εἰς τὴν οἰκίαν ἐξέζωσθη τὸ ξίφος, ἀντικατέστησε τὸ πηλήκιόν του διὰ εἰκοσιπενταλέπτου σκιαδίου καὶ ἐπορεύθη πρὸς τὸν κῆπον νὰ εῦρῃ τὸν ἀνάδοχόν του.

Σφόδρα τεθλιψμένος ἡτο ἀληθῶς ὁ τάλας ἐφημέριος. "Ολην νύκτα δὲν ἔκλεισε τὰ βλέφαρά του, ἐν φ συνήθως ἔκοιμαζτο εὐκολώτατα καὶ ἥσυχα ὡς μικρὸν παιδίον. Ἡ ψυχή του κατεσπαράσσετο. Τὸ Λογγεθάλ νὰ περιέλθῃ εἰς τὴν κατοχὴν ξένης, αἰρετικῆς, τυχοδιώκτι-

δος! 'Αλλ' ὁ Ἰωάννης ἐπανελάμβανεν ὃ τι καὶ ὁ Παῦλος ἔλεγε τὴν προτεραίαν:

— Θὰ ἔχετε χρήματα, πολλὰ χρήματα, χάριν τῶν πτωχῶν σας.

— Χρήματα! χρήματα! . . . Μάλιστα, οἱ πτωχοὶ μου τίποτε δὲν θὰ χάσουν, καὶ ἵσως κερδίσουν. . . 'Αλλὰ τὰ χρήματα αὐτὰ πρέπει ἔγω νὰ ὑπάγω νά τα ζητήσω, καὶ εἰς τὴν αἴθουσαν ἀγτὶ τῆς παλαιᾶς καὶ ἀγαπητῆς μου φίλης, θὰ εῦρω τὴν Ἀμερικανίδα μὲ τὰ κόκκινα τὰ μαλλιά, — κόκκινα βέβαια θὰ είνε τὰ μαλλιά της! — 'Αλλὰ θὰ ὑπάγω βεβαίως, θὰ ὑπάγω χάριν τῶν πτωχῶν μου! . . . Καὶ ἐκεῖνη θά με δώσῃ, βέβαια, ἀλλὰ μόνον χρήματα θά με δώσῃ. Ή μαρκησία ἔδιδε κάτι ζλαλο. Εκείνη ἔδιδε τὴν ζωήν της καὶ τὴν καρδίαν της. . . Καθ' ἔδιδομάδα ἐτρέχαμεν εἰς ἐπίσκεψιν τῶν ἀσθενῶν, καὶ εἰζεύρεν ὅλας τὰς ἀνάγκας καὶ ὅλας τὰς συμφορὰς τῶν ἐδῶ ἀνθρώπων. Καὶ διάκις ἡ ποδάργρα μ' ἐκράτει καρφωμένον εἰς τὸ κάθισμά μου, ἐκείνη μόνη ἐπήγανε καὶ ἔζετέλει τὸ ἔργον ὅπως ἔγω καὶ ἀκόμη καλλίτερα.

Ἡ Παυλίνα ἐλθοῦσα διέκοψε τὴν συνδιάλεξιν. "Ηρχετο φέρουσα ὑπερομέγεθες φαθεντιανὸν τρύβλιον μεστὸν ὄρεκτικῶν λαχανικῶν.

— Νά με, εἶπεν ἡ Παυλίνα, ἡλιθ νὰ μαζέψω σαλάτα . . . Γιαννάκη, μαρούλια θέλεις ἡ ράδικια;

— Ραδίκια, ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης φαιδρός . . . Πολὺν καιρὸν ἔχω νὰ φάγω ράδικια.

— Τὸ λοιπόν, θὰ φάς ἀπόψε . . . "Ελα πιάσε τὴ σαλατιέρα. . .

Καὶ ἡ Παυλίνα ἤρχισε νὰ δρέπῃ τὰ κιχώρια, δὲ δὲ Ἰωάννης κύπτων ἔτεινε τὸ τρύβλιον εἰς δὲρριπτεν ἔκεινη τὰ δροσερὰ φύλλα· καὶ δὲ φημέριος τοὺς παρετήρει.

Πήρευθὺς δὲ ἦχος καθαριστῶν ἡκούσθη καὶ κρότος τροχῶν ἀναμεμιγμένος μετὰ τοῦ εἰς τὰς πεπαλαιωμένας ἀμάξις ἴδιαζοντος ἡχηροῦ ἔκεινου κρότου τῶν κακῶν προστλωμένων σιδηρῶν ἥλων καὶ συνδέσμων. . . Τὸ κηπαρίον τοῦ πατρὸς Κωνσταντίου ἀπεχωρίζετο ἀπὸ τῆς δόδου διὰ λίγη χθαμαλού φράκτου, ὑψουμένου μόλις μέχρι τοῦ στήθους, κατὰ τὸ μέσον δὲ αὐτοῦ ἡτο μικρὰ πύλη κιγκλιδωτῆ.

Καὶ οἱ τρεῖς ἀπέβλεψαν καὶ εἶδον ἐρχομένην μισθωτὴν ἀμάξιν ἀρχαῖκης κατασκευῆς, ἐλκομένην ὑπὸ ζεύγους χονδρῶν λευκῶν ἵππων καὶ δόηγουμένην ὑπὸ γέροντος ἡνιόχου. Παρὰ τῷ γέροντι δὲ τούτῳ ἡνιόχῳ ἐκάθητο μέγχις θεράπων ἐν στολῇ μεγαλοπρεπεστάτῃ καὶ τελειοτάτῃ. Εν δὲ τῇ ἀμάξῃ ἐκάθητο δύο γυναικεῖς νεαραὶ φοροῦσαι τὴν αὐτὴν ὁδοιπορικὴν στολήν, κομψοτάτην μὲν ἀλλ' ἀπλουστάτην.

"Οτε δὲ ἡ ἀμάξις εὑρέθη πρὸ τοῦ φράκτου τοῦ κηπαρίου, ὁ ἡνιόχος ἐσταμάτησε τοὺς ἵπ-

πους καὶ ἀποτειγόμενος πρὸς τὸν ἐφημέριον εἶπε·
— Δέσποτα, κακτί κυρίες σᾶς ζητοῦν.

Ἐπειτὰ δὲ στρεψόμενος πρὸς τὰς πελάτιδας αὐτοῦ ὁ γέρων ἡνίοχος προσέθηκεν:

— Εἶναι ὁ ἄγιος ἐφημέριος τοῦ Λογγεβέλ.

Ο πατὴρ Κωνστάντιος προσελθὼν ἀνοίγει τὴν μικρὰν τοῦ κηπού πύλην καὶ οἱ ὁδοιπόροι καταβαίνουσι τῆς ἀμάξης. Τὰ βλέμματά των παρευθὺς προσηλωθήσαν οὐχὶ ἀνευ τινὸς ἐκπλήξεως ἐπὶ τοῦ νέου ἀξιωματικοῦ, ὃστις παρίστατο ἀμηχανῶν πως, ἔχων ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ τὸ μέγα ψιάθινον σκιάδιον του, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ τὸ μέγα τρύβλιον μεστὸν δροσερῶν κιγκωρίων.

Εἰσῆλθον εἰς τὸν κῆπον . . . ἡ δὲ πρεσβυτέρων ἔφαίνετο δὲ οὖσα εἰκοσιπέντε περίπου ἐτῶν — ἀποτεινομένη πρὸς τὸν ἵερα, τῷ εἶπε μετὰ προφορᾶς ζενιζούσης :

— Εἴμαι λοιπὸν ἡναγκασμένη, πάτερ, νὰ συστηθῶ μόνη μου ; ... Κυρία Σκώτ. Εἴμαι ή κυρία Σκώτ, ἔγω χθὲς ἡγόρασα τὴν ἔπαυλιν . . . καὶ τὰ κτήματα καὶ ὅλα τὰ πέριξ. Χωρὶς νὰ φανῶ ὄχληρά, δύνασθε νάμοι χαρίσητε πρὸ πάντων πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας ;

Ἐπειτὰ δὲ δεικνύουσα τὴν συνδομπόρον της προσέθηκε :

— Μίς Μπετίνα Πέρσιβελ . . . ἡ ἀδελφή μου, τὸ ἐμκυτεύσατε, πιστεύω. Πολὺ ὅμοιάζομεν, δὲν εῖν' ἀλήθεια ; "Αχ ! Μπετίνα . . . Ἐλησμονήσαμεν εἰς τὴν ἀμάξαν τοὺς σάκκους μας . . . καὶ θά μας χρειασθοῦν.

— Πηγαίνω καὶ τους παίρων.

Ἄλλ' ἐν φὶ μίς Πέρσιβελ παρεσκευάζετο νὰ πορευθῇ εἰς ἀναζήτησιν τῶν σάκκων, ὁ Ἰωάννης τῇ εἶπε :

— Σᾶς πάρακαλῶ, κυρία, ἐπιτρέψατε μοι.

Πολὺ λυποῦμαι, σᾶς βεβαιῶ, κύριε, νὰ σᾶς βάλω εἰς κόπον . . . Θά σας τους δώσῃ ὁ θεράπων . . . εἶναι εἰς τὸ ἐμπροσθιὸν καθίσμα.

Καὶ αὕτη εἶχε τὴν προφορὰν τῆς ἀδελφῆς της, τοὺς αὐτοὺς μεγάλους μέλανας ὄφθαλμούς, φαιδροὺς καὶ εὐθύμους, καὶ τὴν αὐτὴν κόμην — οὐχὶ πυρρὰν — ἀλλὰ ζανθήν, χρυσόχρουν, μεθῆς ἔπαιζον ἐλαφρῶς αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου. Ἐχαιρέτισε δὲ τὸν Ἰωάννην διὰ χαριεστάτου μειδιάματος, οὗτος δὲ ἐγχειρίσας εἰς τὴν Παυλίγαν τὸ τρύβλιον, ἐπορεύθη πρὸς ἀναζήτησιν τῶν σάκκων.

Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ ὁ πατὴρ Κωνστάντιος σφόδρα συγκεκινημένος εἰσῆγεν εἰς τὸ πρεσβυτέριον τὴν νέκυν δέσποιναν τοῦ Λογγεβέλ.

Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ ὁ πατὴρ Κωνστάντιος σφόδρα συγκεκινημένος εἰσῆγεν εἰς τὸ πρεσβυτέριον τὴν νέκυν δέσποιναν τοῦ Λογγεβέλ.

Δεν ἦτο μεγάλον τὸ πρεσβυτέριον τοῦ Λογγεβέλ· τὸ αὐτὸ δωμάτιον ἐν τῷ ισογαίῳ ἦτο

καὶ αἱθουσα τῆς ὑποδοχῆς καὶ ἔστιατόριον, συνεχομένη κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸ μαγειρεῖον διὰ θύρας ἀείποτε ὄρθυνοίκτου. Περιεῖχε δὲ τὰ ἀπολύτως χρήσιμα ἔπιπλα, δύο παλαιάς πολυθύρωνας, ἐξ καθίσματα ψιάθινα, σκευοθήκην, στρογγύλην τράπεζαν. "Ηδη δὲ ἐπὶ τῆς τραπέζης ταύτης ή Παυλίνα εἶχε παραθέση τὰ πινάκια τοῦ ἐφημερίου καὶ τοῦ Ἰωάννου.

Ἡ κυρία Σκώτ καὶ ή μίς Πέρσιβελ περιήρχοντο ἔξετάζουσαι μετά τινος περιεργίας παιδικῆς τὴν κατοικίαν τοῦ ἐφημερίου.

— Μὰ ὁ κῆπος, ή οίκια, τὰ πάντα χριέστατα, ἔλεγεν ἡ κυρία Σκώτ.

Εἰσῆλθον δὲ μετὰ πολλοῦ θάρρους εἰς τὸ μαγειρεῖον, παρακολουθούμεναι ὑπὸ τοῦ πατρὸς Κωνσταντίου, πνευστιῶντος, τεθαμβημένου, κατεπτοημένου πρὸ τῆς ἀποτόμου καὶ αἰφνιδίου ἐκείνης Ἀμερικανικῆς εἰσβολῆς. Ή δὲ γηραιά Παυλίνα δυσφοροῦσα καὶ σκυθρωπὴ ὑπέβλεπε τὰς δύο ξένας, λέγουσα καθ' ἔκυπτον :

— Γιὰδέ της, τῆς αἱρετικές, τῆς κολασμένες !

Καὶ διὰ τῶν τρεμουσῶν αὐτῆς χειρῶν ἔξηκολούθει μηχανικῶς καθαρίζουσα τὰ κιγκώρια.

— Σᾶς συγχαίρω, κυρά, τῇ εἶπε ἡ Μπετίνα. τὸ μαγειρεῖο σας εἶναι μιὰ χαρά ! — Κύτταξε, Σουζή, δὲν εἶναι δύως τὸ ηθελες τὸ πρεσβυτέριον;

— Καὶ ὁ ἐφημέριος, ὑπέλαθεν ἡ κυρία Σκώτ. "Α ! ναί, ἀγιε ἐφημέριε, θά με συγχωρήσετε νὰ σᾶς το εἶπω ; "Ἐὰν εἰςύρατε πόσον μακαρίζω τὸ ἔκυπτον μου διότι εἰσθε ὅποιος εἰσθε ! — Εἰς τὸν σιδηρόδρομον τὸ πρωΐ, Μπετίνα, τι σ' ἔλεγχα ; καὶ τώρα πρὸ ὀλίγου εἰς τὴν ἀμάξαν ;

— Η ἀδελφή μου μ' ἔλεγεν, ἀγιε ἐφημέριε, ὅτι ή μόνη ἐπιθυμίᾳ της πρὸ πάντων ἦτο νὰ μὴ εἶναι νέος ὁ ἐφημέριος, νὰ μὴ εἶναι σκυθρωπὸς ή ἀγριωπός, ἀλλὰ ἡλικιωμένος, σεβάσμιος καὶ γλυκύς.

— Καὶ εἰσθε ἀκριβῶς τοιοῦτος, ἀγιε ἐφημέριε. "Οχι, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ εὑρωμεν καλλιτέρον. Συγγράμην, παρακαλῶ, διότι σᾶς ὅμιλος οὔτω πως. Αἱ Γαλλίδες τῶν Παρισίων εἰξεύρουν τόσον εὔμορφα νὰ τορεύουν τὰς φράσεις των καὶ νά τας περιπλέκουν. "Αλλ' ἔγω δὲν εἰξεύρω . . . καὶ πολὺ δύσκολα θά τα καταφέρω ἀνθελήσω νὰ λεπτολογῶ καὶ νά μὴ λέγω τὰ πράγματα ἀπλούστατα καὶ ἀνοήτως δύως μ' ἔρχονται. Ενὶ λόγῳ εἴμαι εὐχαριστημένη, λίαν εὐχαριστημένη καὶ ἐλπίζω ὅτι καὶ ὑμεῖς, ἀγιε ἐφημέριε, θά μείνετε εὐχαριστημένος, λίαν εὐχαριστημένος, διότι αἱ νέκυι σας ἐνορίτισσαι..

— Ενορίτισσαι μου ! εἶπεν ὁ ἐφημέριος, ἀνευρών τὸν λόγον, τὴν κίνησιν, τὴν ζωήν, πάνθ' θορόποτον τον εἶχον ἐγκαταλίπη. "Ενορίτισσαι μου ! Συγγράμην, κυρία, κόρη μου . . . τόσον εἴμαι συγκεκινημένος ! Δὲν εἰσθε λοιπὸν . . . δὲν εἰσθε διαμαρτυρόμεναι ;

— Τίς το εἶπε ; εἴμεθα καθολικαί !

— Καθολικαί! καθολικαί! ἐπινέλαθεν ὁ πατήρ Κωνστάντιος.

— Καθολικαί! καθολικαί! ἀνεφώνησεν ἡ γηραιά Παυλίνα εμφανισθεῖσα φαιδρὰ καὶ περιχαρῆς πρὸ τῆς φλιάζεις τοῦ μαγειρείου καὶ ὑψοῦσα πρὸς τὸν οὐρανὸν τὰς χεῖρας.

Η κυρία Σκώτ παρετίθει τὸν ἐφημέριον, παρετίθει τὴν Παυλίναν θαυμάζουσα πᾶσι μίκη λέσις τῆς παρήγαγε τοιούτον ἀποτέλεσμα. Καὶ πρὸς συμπλήρωσιν τῆς εἰκόνος ἀνεφάνη καὶ ὁ Ἰωάννης κρατῶν τοὺς δύο μικροὺς ὁδοιπορικοὺς σάκκους, δὲ ὅ τε πατήρ Κωνστάντιος καὶ ἡ Παυλίνα ὑπεδέξαντο ἀναφωνοῦτες:

— Καθολικαί! καθολικαί!

— "Α! καταλαμβάνω, εἶπεν ἡ κυρία Σκώτ γελῶσα, τὸ ὄνομά μας, ἡ πατρίς μας! Ἐνομίσατε ὅτι εἴμεθα διαμαρτυρόμεναι. Παντάπαι, διότι ἡ μήτηρ μας ἦτο ἐκ τοῦ Καναδζ Γαλλίς τὴν καταγωγὴν καὶ καθολικήν καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἔγω καὶ ἡ ἀδελφή μου ὁμιλοῦμεν Γαλλικά καὶ νοὶ μὲν ἡ προφορά μας ἔχει τι τὸ Ἀμερικανικὸν καθὼς καὶ αἱ ἐκφράσεις μας, ἀλλὰ ὅπως δήποτε ἐκφράζομεν σαφῶς ὅ τι θέλομεν νὰ ἐπωμεν. Ὁ σύζυγός μου εἶνε διαμαρτυρόμενος, ἀλλὰ μέχει ὅλην τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὰ δύο μας τέκνα εἶνε καθολικά. Καὶ διὰ τοῦτο, ἀγιε ἐφημέριε, ἥθελήσαμεν τὴν ἀγιωσύνην σας πρώτα πρῶτα νὰ ἔλθωμεν νὰ ἔδωμεν.

— Διὰ τοῦτο, ὑπέλαθεν ἡ Μπεττίνα... καὶ δι' ἄλλο τι ἀκόμη... ἀλλὰ διὰ τὸ ἄλλο τοῦτο μας χρειάζονται οἱ σάκκοι μας.

— Ορίστε, κυρία, ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης διδώνων αὐτῇ ἔνα σάκκον.

— Εκεῖνος εἶνε ὁ ὁδικός μου.

— Νὰ καὶ ὁ ὁδικός μου.

Ἐν ὧ δὲ οἱ σάκκοι μετεβιβάζοντο ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ ἀξιωματικοῦ εἰς τὰς τῆς κυρίας Σκώτ καὶ τῆς Μπεττίνας, ὁ πατήρ Κωνστάντιος συνέστησε τὸν Ἰωάννην εἰς τὰς δύο Ἀμερικανίδας· ἀλλ' ἔνεκα τῆς ἔξακολουθούσης συγκινήσεώς του ἡ σύζυγος δὲν ἐγένετο κατὰ τοὺς κανόνας, διότι ἐλημμόνησεν ὁ ἐφημέριος ἐν μόνον πρόγμα, ἀλλὰ τὸ οὖσιαδέστατον, τὸ ἐπίθετον δῆλον ὅτι τοῦ Ἰωάννου.

— Εἶνε δὲ Ἰωάννης ὁ βαπτιστικός μου, ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ συντάγματος τοῦ πυροβολικοῦ τοῦ σταθμεύοντος ἐν Σουθινῇ. Εἶνε μέλος τῆς οἰκογενείας μας.

Οἱ Ἰωάννης ἔχαιρέτισε ποιήσας δύο μεγάλας ὑποκλίσεις, αἱ δὲ Ἀμερικανίδες δύο μικράς. Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνατρέψασι τοὺς σάκκους των ἔξηγαγον δύο κυλίνδρους ἐκ χιλίων φράγκων ἔκκαστον, χαριέντως ἐγκεκλεισμένους ἐν θήκαις πρασίναις ἐκ δέρματος ὅφεως διὰ χρυσῶν συρμάτων περιεζωμέναις.

— Σάς ἔφερα τοῦτο διὰ τοὺς πτωχούς σας, ἀγιε ἐφημέριε, εἶπεν ἡ κυρία Σκώτ.

— Καὶ ἔγω τοῦτο, ὑπέλαθεν ἡ Μπεττίνα.

Καὶ μετὰ πλείστης ὅσης λεπτότητος ἀπέθεσαν εἰς τὴν δεξιὰν χεῖρα τοῦ γηραιοῦ ιερέως καὶ εἰς τὴν ἀριστερὰν τὴν προσφοράν των· οὗτος δὲ ἀποβλέπων ἐναλλάξ εἰς τε τὴν δεξιὰν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀριστεράν, ἔλεγε καθ' ἔσυτόν:

— Τί νὰ εἴναι αὐτὰ τὰ δύο πραγματάκια; Εἶνε πολὺ βαριά. Λίρες θὰ ἔχουν μέσα... Μὰ σὰν πόσες; πόσες;

Ἐθδομηκοντούτης ἦτο ὁ πατήρ Κωνστάντιος καὶ πολλὰ χρήματα διῆλθον διὰ τῶν χειρῶν του — πρὸς ώραν βέβαια μένοντα ἐν αὐταῖς — ἀλλὰ τὰ χρήματα ταῦτα ἥρχοντο κατὰ μικράς ποσότητας, ὡστε οὐδὲ νὰ ὑποπτεύῃ ποτὲ ἡδύνατο ὅτι θὰ ἐλαμβανέ ποτε τοιαύτην προσφοράν. Δισχίλια φράγκα! Οὐδέποτε εἴχε διὰ μιας δισχίλια φράγκα, τί λέγω; οὐδὲ χιλια.

Ἄγνοιων λοιπὸν τί τῷ ἔδωκαν δὲν εἰζευρε καὶ πῶς νὰ εὐχαριστήσῃ. Ἐφέλλιζε:

— Σάς είμαι λίτων εὐγνώμων, κυρία· εἰσθε ἀγαθωτάτη, κόρη μου.

— Άλλη ἡ εὐχαριστία του αὕτη δὲν ἦτο ἀποχρώσα. Ἐκρινει λοιπὸν ὁ Ἰωάννης ὅτι ἦτο χρεία νὰ ἐπέμβῃ.

— Νοννέ μου, εἶπεν, αἱ κυρίαι σας ἔδωκαν δισχίλια φράγκα.

Τότε δὲ ὑπὸ εὐγνωμοσύνης καὶ συγκινήσεως καταληφθεὶς ὁ γηραιός ἀνεφώνησε:

— Δισχίλια φράγκα! δισχίλια φράγκα! διὰ τοὺς πτωχούς μου!

— Η Παυλίνα ἐπεφάνη διὰ μιας ἀναφωνούσα:

— Δισχίλια φράγκα! δισχίλια φράγκα!

— Φαίνεται, εἶπεν ὁ ιερεύς, φαίνεται... Λάθε, Παυλίνα, φύλαξέ τα, καὶ τὸν νοῦν σου...

Η Παυλίνα εἶχεν ἐν τῷ οἰκώ πολλὰ καὶ διάφορα ὑπουργήματα, ἦτο θεράπαινα, μαγείρισσα, φαρμακοποιός, ταμίας. Αἱ χειρές της ἔλαθον μετὰ τρόμου καὶ σεβασμοῦ τοὺς μικροὺς ἐκείνους χρυσούς κυλίνδρους τοὺς παριστῶντας τοσαύτας συμφορὰς ἀνακουφιζομένας, τοσαύτας θλίψεις παραμυθουμένας.

— Καὶ οὐ μόνον τοῦτο, προσέθηκεν ἡ κυρία Σκώτ, ἀλλὰ θά σας δίδω, πάτερ Κωνστάντιε, καὶ πεντακόσια φράγκα κατὰ μῆνα.

— Καὶ ἔγω θὰ μιμηθῶ τὴν ἀδελφήν μου.

— Χίλια φράγκα τὸν μῆνα! Μὰ τότε λοιπὸν δὲν θὰ ὑπάρχουν πλέον πτωχοί ἔδω.

— Τοῦτο ἵσα ἵσα ἐπιθυμούμεν καὶ ἡμεῖς. Εἴμαι πλουσία, πλουσιωτάτη... ὁσαύτως δὲ καὶ ἡ ἀδελφή μου! . . . εἶνε μάλιστα πολὺ πλουσιωτέρα μου... διότι νεάνις δυσκόλως δαπανᾷ πολλά... ἐν ώ ἔγω! "Αχ! ἔγω! . . ." Ο τι δύναμαι, δαπανῶ ὅ τι δύναμαι! "Οταν τις ἔχῃ πολλὰ χρήματα, ὅταν τις ἔχῃ πάρα πολλά, ὅταν τις ἔχῃ ἔτι περισσότερα, δὲν εἶνε δίκαιον, εἴπατε μοι, πάτερ Κωνστάντιε, δὲν εἶνε δίκαιον, ὑπάρχει ἀλλος τρόπος παρὰ τὸ

νὰ ἔχῃ πάντοτε τὰς δύο χεῖρας ἀνοικτάς, καὶ νὰ δίδῃ, νὰ δίδῃ ὅσον δύναται περισσότερα; Καὶ ἔπειτα καὶ σεῖς θά μου δώσετε κάτι.

Καὶ ἀποτεινομένη πρὸς τὴν Παυλίναν:

— Λάθε τὴν καλοσύνην, κυρά, σὲ παρακαλῶ καὶ φέρε μου μία κοῦπα κρύο νερό. "Οχι τίποτε ἄλλο. . . μόνον κρύο νερό. . . ἔσκασα τῆς δίψας.

— Καὶ ἔγώ, εἶπεν ἡ Μπεττίνα γελῶσα, ἐν φῷ της Παυλίνα ἔτρεχε νὰ φέρῃ τὸ ὑδωρ, ἔγώ εἰμι ψύφια τῆς πείνας. . . Πάτερ Κωνστάντιε. . . τὸ εἰζεύρω ὅτι εἶνε μεγάλη ἡ ἀδιακρισία μου. . . "Αλλὰ βλέπω ὅτι ἡ τράπεζα εἰν' ἐστρωμένη. . . Δὲν εἰμι πορεῖτε τάχα νά μας καλέσετε καὶ ήμᾶς;

— Μπεττίνα! εἶπεν ἡ κυρία Σκώτη.

— Ελα δὰ καὶ σὺ πάλιν, Σουζή! . . . Πάτερ Κωνστάντιε, θὰ εὐαρεστηθήτε, δὲν εἰν' ἀλήθεια;

— Άλλ' ὁ γηραιός δὲν εύρισκε πρόχειρον ἀπάντησιν, ἥγνόει τι νὰ εἰπῃ, ἥγνόει ποὺ εύρισκεται. Αἱ γυναῖκες αὐταὶ κατέλαθον ἐξ ἐφόδου τὸ πρεσβυτέριόν του! "Ησαν καθολικαί! τῷ ἔφερον δισχίλια φράγκα! τῷ ὑπισχγοῦντο χίλια κατὰ μῆνα! Καὶ θήθελον νὰ φάγωσιν ἐν τῷ οἴκῳ του; "Α! τοῦτο ὅτι τὸ ἔσχατον κτύπημα! Κατελαμβάνετο ὑπὸ φίδου ἀναλογιζόμενος ὅτι θὰ τιμήσωσι τὴν λιτήν του τράπεζαν — αἱ δύο ἐκεῖναι Ἀμερικανίδες αἱ ὑπὲρ πλεσαν ἔγνοιαν πλούσιαι, αἵτινες βεβαίως θὰ ἐτρέφορτο δι' ἐκτάκτων, φανταστικῶν, ἀσυνήθων ἐδεσμάτων. Καὶ ἐψιθύριζε:

— Νὰ φάγετε. . . νὰ φάγετε. . . θέλετε νὰ φάγετε' ἐδῶ;

— Εδέησε καὶ αὐθίς νὰ μεσολαβήσῃ ὁ Ιωάννης.

— Λίαν εὐτυχής θὰ εἶνε ὁ ἀγάδογός μου ἐάν εὐχρεστήσθε νὰ δεχθῆτε μόνον διαβλέπω τὸ τί του ταράσσει. . . Εμέλλομεν νὰ συμφάγωμεν ἡμεῖς μόνοι καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει, κυρίαι μου, νὰ περιμένετε τέλειόν τι συμπόσιον. . . Οπως δὴποτε θὰ φαγῆτε ἐπιεικεῖς.

— Μάλιστα, μάλιστα ἐπιεικέσταται, ἀπεκριθῇ ἡ Μπεττίνα.

— Επειτα δὲ ἀποτεινομένη πρὸς τὴν ἀδελφήν της προσέθηκε.

— Ελα δὰ καὶ σύ, Σουζή, μὴ τὰ ξυνίζεις διότι τάχα εἴμαι ὀλίγον. . . Άλλὰ πρέπει νὰ εἰξευρετε ὅτι τοιαῦτος εἶνε ὁ χαρακτήρ μου νὰ εἴμαι ὀλίγον. . . Θέλεις νὰ μείνωμεν; Θὰ ἀναστάνωμεν ἐπάνω διέλθωμεν ἐδῶ ἡσυχα μίαν ώραν.

Καὶ τί δὲν ἐτραβήξαμεν σήμερον μὲ τὸν σιδηρόδρομον. . . μὲ τὴν ἀμπελάνη. . . μὲ τὴν σκόνην. . . μὲ τὴν ζέστην! . . . Τόσον ἀθλια ἐπρογευματίσαμεν τὸ πρώτη εἰς ἐλεσεινὸν καὶ ἀξιοδάκρυτον ξενοδοχεῖον! Καὶ εἰμεθα ἡναγκασμέναι νὰ ἐπανέλθωμεν τὰς ἐπτὰ νὰ δειπνήσωμεν εἰς τὸ αὐτὸ ξενοδοχεῖον, διὰ νὰ ἐπιστρέψωμεν ἐπειτα διὰ τοῦ σιδηροδρόμου εἰς Παρισίους. . .

'Αλλὰ πολὺ καλλίτερα νὰ φάγωμεν ἐδῶ. Δὲν λέγεις πλέον ὅχι. . . "Α! τι καλὴ ποὺ εἶσαι Σουζή μου!

Καὶ κατεφίλησε τὴν ἀδελφήν της μετὰ πολλῆς τρυφερότητος καὶ χάριτος· ἔπειτα στρεφομένη πρὸς τὸν ἐφημέριον εἶπε:

— Νὰ εἰξένυρατε, πάτερ, πόσον εἶνε καλή!

— Μπεττίνα! Μπεττίνα!

— Γρήγορα, Παυλίνα, εἶπεν ὁ Ιωάννης δύο πινάκια. "Ελα νὰ σε βοηθήσω.

— Καὶ ἔγώ, ἀνεφώνησεν ἡ Μπεττίνα, καὶ ἔγώ θὰ ἔλθω νά σας βοηθήσω. "Ω! σας παρακαλῶ πολὺ, θά με διασκεδάσῃ. Μόνον νά με δώσετε, πάτερ, τὴν ἀδειαν νά φερθῇ ὀλίγον ὅπως εἰς τὸν οἶκόν μου.

Καὶ ἐλαφρὰ ἐλαφρὰ ἐξέβαλε τὸ ἐπανωφόριόν της πρῶτον, καὶ δι' Ιωάννης ἡδυνήθη νά θαυμάσῃ ἐν τῇ ἔσκαριέτῳ αὐτοῦ τελειότητι τὸ βαδινὸν καὶ ἐπίχαρι αὐτῆς σῶμα.

— Ή μις Πέρσιβαλ ἀφήρεσεν ἔπειτα τὸ πῖλόν της, ἀλλὰ βιαίως πως καὶ ἔγένετο αἰτία θαυμαστῆς τινος καταπτώσεως. Όλόκληρος σωρὸς ἀπεσπάσθη καὶ κατεχύθη ὡς χείμαρος, ὡς εύρυς καταρράκτης ἐπὶ τῶν ὅμων τῆς Μπεττίνας, ἥτις ἵστατο ἐμπροσθέν τινος παρασύρου, δι' οὗ εἰσέδυον αἱ ἀκτίνες τοῦ ἥλιου... καὶ τὸ χρυσοῦν ἐκεῖνο φῶς καταχεόμενον ἀφθονον ἐπὶ τῆς κόμης ἐκείνης τῆς χρυσῆς, περιέβαλλε διὰ θελκτικωτάτης στεφάνης τὴν λάμπουσαν εὐμορφίαν τῆς νεανίδος. Συγκεχυμένη καὶ ἐρυθριώσα ἡ Μπεττίνα ἐκάλεσεν εἰς βοηθείαν τὴν ἀδελφήν της, ἥτις μετὰ πολλῆς δυσχερείας κατώρθωσε νὰ ἐπενέγκῃ ποιάν τινα τάξιν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἀταξίᾳ.

Τῆς καταστροφῆς δὲ ταύτης ἐπανορθωθείσης οὐδὲν ἡδυνήθη νά κωλύσῃ τὴν Μπεττίναν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐφορηθῇση κατὰ τῶν πινάκιων, τῶν μαχαιρίων καὶ τῶν περονίων.

— Μά, κύριε, ἔλεγε πρὸς τὸν Ιωάννην, εἰς ζεύρων ἔγώ πολὺ καλά νὰ βάζω τραπέζις ἐρωτήσατε τὴν ἀδελφήν μου. . . — "Ελα, Σουζή, λέγε ὅταν ἡμην μικρά εἰς τὴν Νέαν Χόρκην, δὲν ἔβαζα ἔγώ ἀξιόλογα πὸ τραπέζις;

— Μάλιστα, ἀξιόλογα, ἀπεκριθῇ ἡ κυρία Σκώτη.

Καὶ αὐτὴ δὲ παρακαλοῦσα τὸν ἐφημέριον νὰ συγχωρήσῃ τὴν ἀδιακρισίαν τῆς Μπεττίνας, ἐξέβαλε καὶ αὐτὴ τὸν πῖλον καὶ τὸ ἐπανωφόριόν της, ωστε καὶ ἐκ δευτέρου δι' Ιωάννης ἔτυχε τοῦ εὐαρέστου θεάματος, σώματος θελκτικωτάτου καὶ κόμης θαυμασίας. Άλλὰ ἡ καταπτώσις, πρὸς μεγίστην λύπην τοῦ Ιωάννου, δὲν ἐπαγελήφθη.

(Ἐπειτα συνέχεια).